

Curs d'Introducció a l'Aprentatge Servei
Projecte APS a L'Hospitalet de Llobregat

4 i 25 de febrer; 11 de març i 15 d'abril

Curs 2008-2009

1. Finalitat i objectius del curs

Aquest curs s'emmarca en el **Projecte Educació per a la Ciutadania - Aprenentatge servei - Centre i Entorn**, l'objectiu del qual és:

Incorporar la metodologia de l'APS en el currículum escolar a través del marc de l'Educació per a la Ciutadania i la contribució dels Plans Educatius d'Entorn.

El curs pretén, doncs:

- Introduir els participants en la pedagogia de l'aprenentatge servei.
- Identificar pràctiques educatives valuoses de la ciutat, com a experiències properes o embrionàries d'APS.
- Explorar les necessitats socials i les oportunitats de servei en la ciutat, que poden ser vinculades a l'educació per a la ciutadania.
- Conèixer els centres educatius, entitats de lleure, entitats socials i programes municipals amb els quals seria possible treballar en xarxa per dur a terme projectes d'APS.
- Motivar els participants a endegar i sostenir projectes APS a la ciutat.

2. Estructura del curs

La proposta formativa es desenvoluparà els dimecres 4 i 25 de febrer; 11 de març i 1 d'abril del 2008, del 15:30 a 18:00 i consta de **15 hores** de treball:

- 10 hores presencials, distribuïdes en 4 sessions de 2,5 hores.
- 5 hores de treball no presencial.

1a sessió 4 de febrer	<ul style="list-style-type: none">▪ Presentació del curs, finalitats, metodologia i participants.▪ Fonamentació de l'aprenentatge servei.▪ Anàlisi d'experiències diverses d'APS des d'una perspectiva general.▪ Presentació del Centre Promotor Aprenentatge Servei.
2a sessió 25 de febrer	<ul style="list-style-type: none">▪ Necessitats socials de la ciutat en clau d'APS.▪ Oportunitats de servei en la ciutat en clau d'APS.▪ Anàlisi d'experiències APS (o pròximes a l'APS) de la ciutat, amb la participació dels responsables, dels protagonistes i dels destinataris.
3a sessió 11 de març	<ul style="list-style-type: none">▪ L'assignatura d'Educació per a la Ciutadania i l'APS.▪ Com començar un projecte APS: aspectes metodològics.▪ El treball en xarxa en els projectes APS.▪ Enfocament de la sessió d'assessorament.

+

4a sessió 15 d'abril	<ul style="list-style-type: none">▪ Assessorament i seguiment dels projectes dissenyats pels participants.▪ Conclusions i perspectives del aprenentatge servei a la ciutat.▪ Valoració del curs.
--------------------------------	--

3. Metodologia del curs

Els continguts del curs es treballen amb els recursos metodològics següents:

- Explicacions recolzades amb powerpoints.
- Anàlisi d'experiències a partir de pel·lícules o reportatges de revistes.
- Debats entorn dels continguts i de les experiències.
- Participació de testimonis directes a les sessions, responsables i protagonistes de projectes APS.
- Treballs, exercicis i dinàmiques individuals i grupals.

4. Materials bàsics de referència

Hi ha una bibliografia extensa sobre aprenentatge servei, i moltes webs especialitzades fora del nostre país. Aquestes referències es poden trobar en els següents materials bàsics:

Webs

Centre Promotor Aprenentatge Servei: www.aprenentatgeservei.org (Catalunya).

CLAYSS: www.clayss.org (Argentina).

Zerbikas: www.zerbikas.es (País Basc).

National Youth Leadership Council: www.nylc.org (USA).

Revistes

Cuadernos de Pedagogía, maig de 2006, núm. 357. Tema del mes "Aprendizaje y servicio".

Perspectiva Escolar, maig 2007, núm. 315 Experiències d'aprenentatge servei.

Presència, del 23 al 29 de juny del 2006, monogràfic sobre aprenentatge servei.

Revista RAS, núm. 35. Universidad de Deusto. Monogràfic sobre Aprenentatge Servei.

Llibres sobre aprenentatge servei:

Puig, J M; Batlle, R.; Bosch, C. i Palos, J.: *Aprenentatge servei. Educar per a la ciutadania*. Barcelona, Editorial Octaedro, 2006.

Martín, X. i Rubio, L.: *Experiències d'aprenentatge servei*. Barcelona, Editorial Octaedro, 2007.

Tapia, M.N. *Aprendizaje y servicio solidario*. Buenos Aires, Editorial Ciudad Nueva, 2006.

5. Programa de les sessions

1a sessió: 4 de febrer 2009

Objectius i continguts

1. Presentació dels participants, del projecte endegat d'APS a L'Hospitalet i del curs.
2. Introducció a l'aprenentatge servei.

Programa i metodologia de la sessió

15:30-16:00. Presentació personal i emmarcament del curs

Cada persona es presenta, en funció del nombre de participants del curs, afegim les expectatives de cadascú. S'emmarca el curs en el projecte d'APS a la ciutat i es distribueix la programació.

16:00-16:15. Exercici en equips de construcció d'una definició

Es passen les primeres diapositives del powerpoint, que descriuen 3 experiències d'APS sense definir el concepte. Es demana que en grups de 3 persones elaborin una definició "simple", per comunicar amb la gent del carrer, de màxim 10 paraules. Es tria la més pràctica.

16:15- 17:15. Fonamentació de l'aprenentatge servei

Explicació basada en el powerpoint "Presentació bàsica estàndar APS".

- A mitja projecció, es fa l'exercici SI/NO.
- S'esquitxa la projecció de feedback amb els participants.

17:15-17:50. Anàlisi de dues experiències: Tutors de contes i Connecta Jove

Es passa el vídeo de les dues experiències (segment adolescents) i es comenten les necessitats socials a les quals vol donar resposta el servei desenvolupat pels joves.

17:50-18:00 Avaluació i comiat

- Es convida als participants a buscar alguna informació significativa per a ells a la web APS.

Material d'aquesta sessió

Mostrar als participants:

- *Cuadernos de Pedagogía*, maig de 2006, núm. 357.
- *Perspectiva Escolar*, num 315.
- Llibre *Aprenentatge servei. Educar per a la ciutadania*.
- Llibre *Experiències d'aprenentatge servei*.
- Llibre *Aprendizaje y Servicio Solidario*
- Revista RAS, monogràfic sobre APS.

Repartir als participants:

- Full de l'Exercici SI-NO

Equipament necessari

Aparells de projecció, bafles per assegurar el so a la sala, DVD, CD o clau de memòria amb el powerpoint, pissarra i guix o similar.

2a sessió: 25 de febrer 2009

Objectius i continguts

1. Recollir les necessitats socials dels PEE en clau d'APS.
2. Detectar les oportunitats de servei en la ciutat.
3. Analitzar 2 experiències APS de la ciutat: el projecte "Conèixer és estimar" i el projecte "Joves pel barri".

Programa i metodologia de la sessió

15:30-16:00. Comentari dels webs visitats i recordatori de la definició

Es comenten les troballes que s'han fet en la navegació per diferents webs d'APS. Es recorda la definició "de carrer" elaborada a la sessió anterior i es confirma la seva practicitat.

16:00-16:20. Treball en grups per barris sobre necessitats socials i oportunitats de servei

Els grups identifiquen necessitats socials del barri que poden esdevenir oportunitats a l'hora d'impulsar projectes d'APS amb els nois i noies, a partir de l'exercici *Necessitats socials i oportunitats d'aprenentatge servei a la ciutat*.

16:20- 16:50. Posada en comú i elaboració col·lectiva d'un mapa d'oportunitats a la ciutat.

A partir de la posada en comú s'elabora un llistat d'oportunitats o filons de servei: entitats socials, equipaments municipals, o altres organitzacions que "alguna vegada" han fet alguna cosa semblant a l'APS.

16:50-17:20. Anàlisi de l'experiència "Conèixer és estimar"

L'IES Bisbe Berenguer i l'Escola Escorça expliquen el seu projecte APS, concretant els requisits bàsics dels projectes APS. Al final, els participants opinen, pregunten i reflexionen sobre la possibilitat de portar a escala un projecte com aquest.

17:20-17:50. Anàlisi de l'experiència "Joves pel barri"

L'IES Eduard Fontserè i l'Esplai La Florida expliquen el seu projecte APS, concretant els requisits bàsics dels projectes APS. Al final, els participants opinen, pregunten i reflexionen sobre la possibilitat de portar a escala un projecte com aquest.

17:50-18:00 Avaluació i comiat

- Es planteja el treball a fer a la propera sessió.
- Es convida als participants a buscar alguna informació significativa per a ells a la web APS.

Material d'aquesta sessió

Repartir als participants:

Exercici *Necessitats socials i oportunitats d'aprenentatge servei a la ciutat*.

Equipament necessari

Aparells de projecció, bafles per assegurar el so a la sala, DVD, CD o clau de memòria per si de cas calgués projectar. Pissarra i guix o similar.

3a sessió: 11 de març 2009

Objectius i continguts

1. Introduir-se en la metodologia dels projectes APS.
2. Debatre el treball en xarxa en els projectes APS, a partir de l'experiència del Banc de Sang.
3. Enfocar la sessió d'assessorament.

Programa i metodologia de la sessió

15:30-15:45. Comentari dels webs visitats llibres i recursos

Es comenten les troballes que s'han fet en la navegació per diferents webs d'APS.

15:45-16:15. Explicació sobre la metodologia dels projectes APS

Explicació i debat sobre la metodologia, amb el suport d'un powerpoint.

16:15-17:15. Anàlisi de l'experiència "Campanya de Donació de Sang"

L'Associació Educativa Itaca de La Torrassa, i la Federació Catalana de l'Esplai expliquen aquest projecte, fent esment al seu procés metodològic.

17:15-17:40. Debat sobre el treball en xarxa

A partir del projecte de la Campanya del Banc de Sang, es debat el paper, limitacions i possibilitats del treball en xarxa en els projectes d'APS.

17:40-17:50 Recull d'expectatives sobre la sessió final d'assessorament

17:50-18:00 Avaluació i comiat

- Es demana als participants que emplenin un full d'avaluació de la sessió.
- Es planteja el treball a fer a la propera sessió.
- Es convida als participants a buscar alguna informació significativa per a ells a la web APS.

Material d'aquesta sessió

Repartir als participants:

- Decret del DOG amb el currículum de la nova assignatura.
- Guia Pràctica "Com començar una experiència d'aprenentatge servei"

Equipament necessari

Aparells de projecció, bafles per assegurar el so a la sala, DVD, CD o clau de memòria amb els powerpoints. Pissarra i guix o similar.

4a sessió: 15 d'abril 2009

Objectius i continguts

1. Fer un assessorament i seguiment compartit dels projectes dissenyats pels participants.
2. Elaborar conclusions i perspectives del aprenentatge servei a la ciutat.
3. Valorar el curs.

Programa i metodologia de la sessió

15:30-15:45. Comentari dels webs visitats, llibres i recursos.

Es comenten les troballes que s'han fet en la navegació per diferents webs d'APS.

15:45-16:15. Treball en grups

El contingut d'aquest treball dependrà del que hagin triat els participants en la sessió anterior.

Possibilitats d'aprofitar una explicació del projecte "**Compartim drets**" de l'IES Fontserè i l'Esplai La Florida.

16:15-17:00. Posada en comú

Explicació i debat sobre els projectes treballats en els grups.

17:00-17:30. Exercici de prospectiva: com veiem l'APS a la ciutat d'aquí a 5 anys

Es demana als participants que escriguin una frase amb descripcions concretes que definirien l'estat dels projectes APS en el futur a la ciutat. Es fa una posada en comú i una pluja d'idees sobre mitjans per aconseguir les fites descrites.

17:30-18:00 Avaluació i comiat

- Es demana als participants que emplenin un full d'avaluació de la sessió.
- Es valora el curs entre tots i s'apunten perspectives i suggeriments per a altres cursos.

Material d'aquesta sessió

Repartir als participants:

- Materials i documentació en funció de les expectatives d'assessorament formulades en la sessió anterior.

Equipament necessari

Aparells de projecció, bafles per assegurar el so a la sala, DVD, CD o clau de memòria per si cal passar alguna pel·lícula o powerpoint. Pissarra i guix o similar.